

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME.

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- ontwerp besluit van de Vlaamse Regering houdende de verlenging van de duur van de civiele noodsituatie en de afwijkingsregeling, zoals vastgesteld bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juni 2021 houdende vaststelling van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, zoals vermeld in het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, naar aanleiding van de uitrol van de vaccinatiestrategie in het kader van het COVID-19 virus.
- **Principiële goedkeuring**

Samenvatting

Gelet op de vaccinatiestrategie met betrekking tot COVID-19, de nood aan bijkomende vaccinatie van welbepaalde doelgroepen, waaronder personen van 65 of ouder en de nood bijgevolg om de vaccinatiecentra beschikbaar te houden, verlengt de Vlaamse Regering in toepassing van artikel 4, §1, eerste lid, van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, de huidige civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, alsook de termijn waarbinnen de afwijkingsregeling geldt.

Deze verlenging met 120 dagen van 25 oktober 2021 tot en met 21 februari 2022 geldt louter in het kader van de afwijkingsregeling op de omgevingsvergunnings- of omgevingsmeldingsplicht voorzien in artikel 4 van het Nooddecreet van 20 maart 2020. Deze verlenging is ingegeven vanuit de vaccinatiestrategie en de specifieke noodzaak om vaccinatiecentra verder beschikbaar te houden.

Over voorliggend ontwerp van besluit wordt het spoedadvies van de Raad van State ingewonnen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het decreet van 20 maart 2020 is van toepassing op alle bevoegdheden van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap waarin in toepassing van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, maatregelen kunnen worden genomen in geval de Vlaamse Regering de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid zou vaststellen.

Voorliggend besluit strekt er toe om de datum van de civiele noodsituatie te verlengen, met het oog

op het kunnen verlengen van de termijn waarbinnen toepassing gemaakt kan worden van de afwijkingsregeling voorzien in artikel 4 van het Nooddecreet van 20 maart 2020, meer bepaald de afwijking op de omgevingsvergunnings- of omgevingsmeldingsplicht. Deze verlenging is ingegeven vanuit de specifieke noodzaak om vaccinatiecentra verder beschikbaar te houden in functie van de vaccinatiestrategie en de nood aan bijkomende vaccinatie van welbepaalde doelgroepen, waaronder personen met verminderde immuniteit en personen van 65 of ouder.

Beleidsveld:

- Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Inhoudelijk structurelement

- Omgevingsbeleid ruimte en milieu
- Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Gelet op het hoogdringend karakter van voorliggende ontwerp van besluit, is met toepassing van punt 293 e.v. van de Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2019/4, geen wetgevingstechnisch- en taalkundig advies vereist.

Het spoedadvies van de Inspectie van Financiën werd op 5 oktober 2021 verkregen. Voor een bespreking ervan zie infra punt 3A. Het akkoord door de Minister van Begroting werd gegeven op 7 oktober 2021.

Gelet op de spoedeisendheid om de bijkomende uitrol van de vaccinatiestrategie in het kader van het COVID-19 virus te verzekeren en om zodoende de gevolgen voor de gezondheid, de druk op de ziekenhuizen, zorginstellingen alsook de sociaal-economische gevolgen op te vangen, werd het ontwerpbesluit voor spoedadvies aan de Raad van State voorgelegd. Het spoedadvies van de Raad van State werd op xxx 2021 verkregen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Gelet op de aanbevelingen vanuit de wetenschappelijke wereld, de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad en van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO), heeft de Vlaamse Overheid in 2020 en 2021 vanuit haar bevoegdheden de nodige maatregelen genomen om de verdere verspreiding van het coronavirus in te dammen, om de veiligheid en de volksgezondheid te garanderen en om de socio-economische gevolgen maximaal te beperken en ondervangen.

Hierbij werd onder meer een tijdelijke afwijking op de omgevingsvergunningsplicht en -meldingsplicht ingevoerd voor bouw en uitbating van onder andere bijkomende ziekenhuis- en andere verzorgingsfaciliteiten, vaccinatiecentra, bijkomende productiefaciliteiten voor geneesmiddelen en medisch materiaal en onderzoeksinstellingen in verband met de uitbraak van het COVID-19-virus.

Ondertussen zijn in Vlaanderen de cijfers in positieve zin geëvolueerd, zowel wat de besmettingen als de ziekenhuisopnames en sterftegevallen betreft.

Dit is onder meer het gevolg van de uitgeroepen maatregelen, zoals de social distance, de mondklapperplicht, de avondklok, maar zeker ook van de Vlaamse vaccinatiestrategie en de hoge vaccinatiegraad in Vlaanderen.

Zo is op 28 december 2020 de vaccinatiecampagne begonnen tegen COVID-19. Tot op heden werden vier vaccins tegen COVID-19 gebruikt: het vaccin Comirnaty® (Pfizer/BioNTech), het COVID-19 Vaccine Moderna®, het Vaxzevria® vaccin (AstraZeneca) en het COVID-19 Vaccine Janssen® (Johnson & Johnson).

Er werd beslist om 95 vaccinatiecentra in heel Vlaanderen op te richten, om ervoor te zorgen dat iedereen snel en veilig in zijn buurt een vaccin kan krijgen. Een overzicht van alle vaccinatiecentra in Vlaanderen is te vinden op <https://vaccinatiecentra.vlaanderen.be/>. Bedoeling was dat iedereen zich kon laten vaccineren op een afstand van 10 à 15 minuten rijden van zijn woonplaats.

In de vaccinatiestrategie werden een aantal prioritaire groepen bepaald, die als eerste werden gevaccineerd. In de tweede fase kwamen alle 65-plussers, mensen met onderliggende gezondheidsproblemen alsook zwangere vrouwen en mensen met essentiële beroepen (bv. politie) aan de beurt. Thans is de derde fase, waarin de rest van de volwassen bevolking opgeroepen wordt om zich te laten vaccineren, zo goed als afgerond.

Op 28 september 2021 stond in Vlaanderen de vaccinatieteller voor volledig gevaccineerde 18+ op 90,64%. Elke Vlaming vanaf de leeftijd van 12-jaar is ondertussen minstens één keer uitgenodigd om zich te laten vaccineren.

Echter, beschikbare gegevens wijzen erop dat personen met een verminderde immuniteit, veroorzaakt door een bepaalde aandoening of door een behandeling, minder beschermd kunnen zijn na basisvaccinatie met 1 of 2 dosissen. Recente wetenschappelijke gegevens tonen aan dat bij deze patiënten met een verminderde immuniteit, het toedienen van een extra dosis mRNA vaccin (momenteel Pfizer of Moderna) kan zorgen voor een betere immuunrespons. Er werd beslist om deze extra kwetsbare patiënten uit te nodigen voor een extra vaccinatiedosis, om hun bescherming tegen COVID-19 te optimaliseren.

Dit betreft ongeveer 350.000 patiënten met:

- aangeboren afweerstoornissen
- chronische nierdialyse
- inflammatoire ziekten die behandeld worden met immunosuppressiva
- bloedkankers of andere kwaadaardige tumoren, die in actieve behandeling zijn/of waren de voorbije 3 jaren
- pretransplant-, stamcel transplant- en orgaantransplant patiënten
- HIV-patiënten waarvan het aantal CD4-cellen lager ligt dan 200 per mm³ bloed

Daarnaast heeft de Interministeriële Conferentie (IMC) Volksgezondheid op 25 september 2021 beslist om ook aan alle personen van 65 jaar en ouder een bijkomend vaccin, of boostervaccin, aan te bieden voor een optimale bescherming tegen ernstige COVID-19 ziekte.

Voor mensen met een verlaagde immuniteit en de bewoners van woonzorgcentra zette de IMC de voorbije weken en dagen al het licht op groen voor een bijkomende vaccinatie met een Pfizer- of Moderna-vaccin.

Bijgevolg zullen de vaccinatiecentra de deuren nog niet volledig kunnen sluiten. In tegendeel, ze zullen moeten instaan voor het bijkomend vaccineren van personen van 65 jaar en ouder.

De Vlaamse Regering besliste op 1 oktober 2021 reeds tot een verlenging van de vergoeding van de kosten die lokale besturen maken voor de uitbating van de vaccinatiecentra, en de vergoeding voor het collectief transport naar operationele vaccinatiecentra tot en met 31 december 2021.

Het verlengd toepasbaar maken van artikel 4 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, die een vrijstelling

van omgevingsvergunning voorziet van dergelijke noodzakelijke faciliteiten is dan ook noodzakelijk en urgent.

Door hun werking kunnen vaccinatiecentra immers onder een aantal rubrieken uit de Vlaremindelingslijst vallen, waardoor deze milieuvergunningsplichtig of -meldingsplichtig zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan de rubriek 16.3.2.a (inzake bepaalde koelinstallaties, luchtcompressoren, warmtepompen, airconditioning-installaties, en andere installaties voor het fysisch behandelen van gassen); rubriek 17.4 (inzake opslagplaatsen voor bepaalde gevaarlijke vloeistoffen en vaste stoffen, en producten, gekenmerkt door gevarenpictogram GHS01) of rubriek 17.1.2.1.1 (inzake opslagplaatsen voor gevaarlijke gassen in verplaatsbare recipiënten, met uitzondering van de opslagplaatsen, vermeld in rubriek 48, met een gezamenlijk waterinhoudsvermogen van 300 tot en met 1000 liter).

Daarnaast vergen vaccinatiecentra vaak een stedenbouwkundig vergunningsplichtige functiewijziging, bijvoorbeeld van de functie dagrecreatie, industrie en bedrijvigheid naar gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen. In een aantal gevallen worden er tijdelijk constructies zoals tenten, containers e.d. opgericht en buitensignalisatie geplaatst.

Dergelijke vergunningsaanvragen verlopen doorgaans volgens de gewone procedure, met het inwinnen van adviezen en met openbaar onderzoek, waarbij bepaalde termijnen moeten gerespecteerd worden. Vervolgens is er ook nog de mogelijkheid van administratief beroep die een schorsende werking heeft. Het doorlopen van deze procedure behelst meerdere maanden. Gelet op de nood om zo snel mogelijk zo de bijkomende vaccinaties uit te kunnen voeren, zou een bijstelling te laat komen..

De dalende druk op het Vlaamse gezondheidsapparaat is mede te danken aan het toenemend aantal gevaccineerden.

Het bijkomend vaccineren is dan ook van uiterst belang om de gezondheidscrisis het hoofd te kunnen blijven bieden en maximale bescherming te kunnen garanderen voor betrokken doelgroepen tegen een ernstig ziekteverloop, hospitalisatie of zelfs overlijden door COVID-19.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

In dit artikel verlengt de Vlaamse Regering vooreerst de duur van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, zoals deze was vastgesteld met het besluit van 18 juni 2021, aanleiding van de uitrol van de vaccinatiestrategie in het kader van het COVID-19 virus.

Wat deze civiele noodsituatie betreft, wordt bepaald dat deze :

- start op 25 oktober 2021,
- 120 dagen duurt, wat maakt dat de civiele noodsituatie vastgesteld blijft tot en met 21 februari 2022;
- louter geldt in het kader van de afwijkingsregeling op de omgevingsvergunnings- of omgevingsmeldingsplicht voorzien in artikel 4 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid.

Artikel 2

Gelet op de hoogdringendheid en de noodzaak om in voorkomend geval de afwijkingsregeling te kunnen toepassen maar eveneens ter wille van de rechtszekerheid wordt ervoor geopteerd om een concrete datum van inwerkingtreding vast te leggen. Dit besluit zal in werking treden op 25 oktober 2021. Hierdoor hebben de bestemmingen tijdig kennis van de regeling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend besluit betreft louter de verlenging van de termijn van de civiele noodsituatie.

Naar aanleiding van deze verlenging kan tijdelijk verder beroep gedaan worden op artikel 4 van het Nooddecreet van 20 maart 2020 en geldt een vrijstelling van de omgevingsvergunningsplicht of -meldingsplicht voor constructies, functiewijzigingen of exploitaties in functie van de vaccinatiecentra

De toepassing van deze regeling heeft geen budgettaire impact.

Het advies van de inspecteur van financiën werd bekomen op 5 oktober 2021 en poneert dat de Vlaamse Regering de noodsituatie slechts een maal zou kunnen uitroepen. Het decreet van 20 maart 2020 voorziet, in tegenstelling tot wat de Inspectie meent, niet in een maximum aantal keren dat de Vlaamse Regering gebruik kan maken van de haar toegekende delegatie om de civiele noodsituatie vast te stellen. De Vlaamse Regering kan de civiele noodsituatie meermaals vaststellen, mits de vaststelling, de duur en de startdatum van de civiele noodsituatie onverwijld meegedeeld wordt aan het Vlaams Parlement.

Het begrotingsakkoord werd gegeven op 7 oktober 2021.

B. ESR-TOETS

N.v.t.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend besluit betreft louter de verlenging van de duur van de civiele noodsituatie.

Naar aanleiding van deze verlenging kan verder beroep gedaan worden op artikel 4 van het Nooddecreet van 20 maart 2020, waardoor er een vrijstelling van de omgevingsvergunningsplicht of -meldingsplicht geldt voor constructies, functiewijzigingen of exploitaties in functie van de vaccinatiecentra

De toepassing van deze regeling heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling in de Vlaamse administratie, is bijgevolg niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Zoals aangegeven verlengt voorliggend besluit de duur van de civiele noodsituatie alsook de termijn waarbinnen beroep gedaan kan worden op de mogelijkheid tot afwijking van de omgevingsvergunningsplicht of -meldingsplicht wat betreft constructies, functiewijzigingen of exploitaties die tot doel hebben geneesmiddelen en medisch materiaal te maken, de ziekenhuiscapaciteit en de capaciteit van andere zorgvoorzieningen, verzorgingsinrichtingen, vaccinatiecentra of onderzoeksinstellingen te verhogen of te verbeteren om de gevolgen van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid te voorkomen of te kunnen opvangen.

Deze mogelijkheid heeft geen impact op personeel; werkingsuitgaven; investeringen en schulden of

ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Over voorliggend besluit wordt spoedadvies binnen een termijn van vijf werkdagen ingewonnen bij de Raad van State.

Na definitieve goedkeuring zal voorliggend besluit meegedeeld worden aan het Vlaams Parlement en zo spoedig mogelijk gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de verlenging van de duur van de civiele noodsituatie en de afwijkingsregeling, zoals vastgesteld bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juni 2021 houdende vaststelling van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, zoals vermeld in het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, naar aanleiding van de uitrol van de vaccinatiestrategie in het kader van het COVID-19 virus;
- de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit spoedadvies in te winnen bij de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van vijf werkdagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage:

1. het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 5 oktober 2021
2. het akkoord van de minister van Begroting d.d. 7 oktober 2021